

Till

Regeringen
Näringsdepartementet

via mejl: n.registrator@regeringskansliet.se

ANSÖKAN OM UNDERSÖKNINGSTILLSTÅND

- för att undersöka kontinentalsockeln inför ett framtida eventuellt nedläggande
av exportkabel till Skåne havsvindkraftpark

Stockholm 2018-12-21

SÖKANDE

Ørsted Wind Power A/S, Kraftværksvej 53, DK-7000 Fredericia, Danmark

Ombud: advokaten Mikael Berglund, Fröberg & Lundholm Advokatbyrå AB, Kungsgatan 44,
111 35 Stockholm, telefon 08-662 79 40, e-post: mikael.berglund@froberg-lundholm.se

SAKEN

Ansökan om undersökningstillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln inför ett
framtida nedläggande av exportkablar för anslutning till en eventuell havsvindpark benämnd
Skåne vindkraftpark

---

1 Yrkande

Ørsted Wind Power A/S yrkar att regeringen meddelar tillstånd till att utforska kontinentalsockeln
i svensk ekonomisk zon samt svenskt territorialhav, inom områden samt enligt koordinater som
anges i Bilaga A, allt enligt vad som framgår av denna ansökan.

Ørsted yrkar att tillståndet ska gälla till och med utgången av 2027. Vidare yrkas att tillståndet
förenas med villkor enligt förslag som återfinns i avsnitt 5 nedan.

2 Introduktion och bakgrund

2.1 Om sökanden

Ørsted Wind Power A/S är ett dotterbolag till bolaget Ørsted A/S, ett ledande energiföretag fokuserat på vindkraft i såväl nord och Europa som globalt. Huvuddelen av koncernens arbete fokuseras på havsbaserad vindkraft.

Ørstedes säte är beläget i Danmark. Det kan i relation till aktuell ansökan noteras att koncernen inte har någon filial i Sverige rörande havsbaserad vindkraft. En sådan kan dock senare komma att inrättas.

2.2 Bakgrund till ansökan

Sveriges riksdag har beslutat att fram till 2040 skapa ett energisystem som till 100 procent utgörs av förnybar energi. Enligt Svenska Kraftnät är landbaserad vindkraft i södra Sverige nära marknaden ett fördelaktigt alternativ. Svenska Kraftnät har dock i sin nätutvecklingsplan konstaterat att det tyvärr inte finns tillräckliga områden i södra Sverige som lämpar sig särskilt väl för landbaserad vindkraft.

Ett alternativ till att bygga landbaserad vindkraft i norra Sverige utgörs av havsbaserad vindkraft i södra Sverige där storskaliga parker nära konsumenten kan byggas ut samt bidra till lokal förnybar elproduktion med minskade kostnader och energiförluster för energiöverföring genom Sverige från norr till söder.

Ørsted Wind Power är en ledande global utvecklare och ägare av havsbaserad vindkraft. Bolaget har analyserat svenska havsarealer för att utröna ett antal områden i Sverige som skulle kunna vara lämpliga för eventuell framtida utbyggnad av havsbaserad vindkraft. Bolaget har med anledning härav ansökt om undersökningstillstånd för tre havsområden benämnda *Gotland*, *Öland* respektive *Skåne Havsvindpark*. Ansökningar för undersökningstillstånd för dessa tre områden lämnades in 2017 samt har därefter handlagts av SGU på uppdrag av regeringen. SGU har lämnat förslag till tillstånd till regeringen under oktober 2018. Bolaget har därefter gjort en mindre justering av bolagets villkorsförslag som skickats för eventuellt yttrande till myndigheterna (sista dag för yttrande är den 21 december 2018). Bolaget inväntar därefter regeringens beslut. Se mer härom i regeringens ärende nr N2017/06309/FÖF.

Ørsted har i relation till Skåne havsvindpark tagit fram kabelkorridorer inom vilka det är lämpligt att nedlägga exportkabeln från parken till fastlandet. Aktuell ansökan omfattar således alternativa kabelkorridorer för aktuell havsvindpark redovisade i Bilaga A. Ansökan syftar till att möjliggöra undersökning av de specifika geologiska och miljömässiga förutsättningarna för nedläggande av exportkabeln från det framtida vindkraftsområdet.

3 Verksamhetens art och omfattning samt det område och den tid ansökan avser

3.1 Art och omfattning av geofysiska och geotekniska undersökningar inklusive miljöundersökningar

Art och omfattning av de geofysiska och geotekniska undersökningarna beskrivs i den tekniska beskrivningen m.m. som biläggs denna ansökan. Bilaga B. I nämnda beskrivning beskrivs även de miljöundersökningar som kan komma att genomföras, låt vara att inga av dessa miljöundersökningar kräver ett tillstånd enligt aktuell lagstiftning.

Respektive undersökningsområde framgår av Bilaga A, vartill hänvisas.

Vidare biläggs en promemoria från Ramböll Sverige AB med en bedömning av potentiell påverkan från seismiska undersökning på tumlare. Se Bilaga C. Denna PM hänvisar till två tidigare rapporter från Ramböll som getts in i det ovannämnda ärendet vid näringsdepartementet avseende undersökningstillstånd för vindkraftparkområdena (se avsnitt 2.2 ovan). Dessa rapporter biläggs, Bilaga D-E.

3.2 Tid för när undersökningarna kommer att genomföras

3.2.1 Arbetsprogram för undersökningarna av havsbotten

Enligt nuvarande plan för de geofysiska och geotekniska undersökningarna kommer dessa att genomföras enligt följande.

- Geofysisk undersökning förväntas påbörjas under våren 2019.
- Geotekniska undersökningar påbörjas sommar 2019.
- Miljöundersökningar väntas påbörjas tidigast våren 2019.
- Ytterligare geofysiska och geotekniska undersökningar kan krävas i ett senare skede beroende på resultat m.m.

Vissa av de ansökta undersökningsarbetena kan ha en störande effekt för tumlare under delar av året när tumlare kan befinna sig i närheten av undersökningsområdet. Därför kommer potentiellt störande undersökningarna att begränsas i tid, se villkorsförslag 6 nedan.

4 Iakttagande av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken

4.1 Allmänt

Vad gäller bolagets iakttagande av de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. miljöbalken kan anföras följande.

Koncernen, i vilken Ørsted Wind Power ingår i, är en av Europas och världens ledande utvecklare och ägare av havsbaserad vindkraft. Affärsidén går ut på att erbjuda kunder ren och förnyelsebar energi med en minimal negativ miljömässig påverkan.

I bolagets projektorganisation finns projektledare och för ändamålet anlitade specialiserade konsulter och entreprenörer med mycket stor erfarenhet av sökt typ av undersökningsarbete. Bolaget kan således garantera att samtlig personal som kommer att anlitas för arbetet med ansökt verksamhet kommer att ha den kunskap och utbildning som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet som skulle kunna uppstå i samband med det mycket begränsade ansökta undersökningsarbetet. Kunskapskravet är således uppfyllt.

Ansökta undersökningarna är vidare påkallade för att utröna om de aktuella områdena med hänsyn till sina geofysiska, geotekniska, vind- och miljömässiga förhållanden är lämpliga för havsbaserad vindkraft och, såvitt är aktuellt nu, var en lämplig placering av kraftöverföringskablar kan ske från vindkraftparkerna till fastlandet. Syftet med undersökningarna är således att efterforska bästa lokalisering för tilltänkta dragningar av kraftöverföringskablar. Med den insamlade informationen kommer bolaget på bästa möjliga sätt utröna vad som behöver undersökas närmare i en framtida miljökonsekvensbeskrivning inför en eventuell ansökan för nedläggande av kabel. Undersökningarna sker således som ett led i att kunna uppfylla såväl lokaliseringsprincipen som kunskapskravet för framtida havsbaserade vindkraftverk.

Bolaget kommer att lägga stora resurser på att se till att undersökningarna sker på tekniskt och miljömässigt bästa sätt. För bolaget är kravet på bästa tillgängliga teknik i så väl arbeten som material ett baskrav som värderas mycket högt vid alla upphandlingar. Exempelvis används inte klassiska seismiska s.k. airguns i samband med undersökningar utan den har ersatts med teknik som ger upphov till klart lägre ljudnivåer varmed potentiell omgivningspåverkan blir minimal. Såvitt avser en risk för sedimentspridning kommer gripprovtagning och Cone Penetration Tests (CPT) inte i de mest konservativa beräkningarna att kunna orsaka sedimentspridning mer än någon meter från provtagningsplatsen.

Hänsyn kommer vidare att tas till sjöfarten, inklusive fiskefartyg. Någon faktisk påverkan på sjöfarten i området beräknas bli mycket liten och kortvarig. Potentiell påverkan från undersökningarna kommer sammantaget på sin höjd var lokal, kortvarig och obetydlig. Härvid hänvisas även till Bolagets villkorsförslag 2 och 3.

Alla entreprenörer och underentreprenörer som bolaget anlitar och som engageras i projektet behöver ge in en omfattande hälso-, säkerhet- och miljöplan som i detalj beskriver hur de kommer att leva upp till samtliga av bolagets miljömässiga krav. Bolagets tekniska krav på såväl utrustning som fartyg är mycket hög och alla fartyg genomgår omfattande system och teknisk kontroll av bolagets egna team innan de tas i bruk inom någon operation som bolaget bedriver. Alla fartyg

som inte lever upp till bolagets standard blir refuserade. Bolaget ställer vidare hårda krav på att alla entreprenörer och underentreprenörer har omfattande och nödvändiga försäkringar som täcker alla former av olyckor och eventuella saneringsarbeten.

Det kan anföras att några miljö- och hälsopåverkande kemiska produkter inte kommer att användas i någon nämnvärd omfattning i de planerade undersökningarna. De produkter som används kommer de som arbetar med provtagningarna ha kunskap att hantera. Utrustning för förhindrande av oljespill samt omhändertagande av sådant spill ombord på fartygen kommer att finnas på undersökningsfartygen.

Undersökningsarbetena syftar till att i framtiden kunna minska användandet av ändliga resurser och istället övergå till miljövänlig energiproduktion. Bolaget kommer i samband med undersökningsarbetena att i möjligaste mån begränsa energianvändningen och användningen av icke förnyelsebara naturresurser. Det avfall som uppkommer i samband med undersökningarna kommer att källsorteras och omhändertas i enlighet med bolagets miljöpolicy. Bolaget och dess anlitate entreprenörer kommer vidare att följa de internationella reglerna kring uppkomst och hantering av avfall från fartyg.

Det kan avslutningsvis noteras att bolaget vid planeringen av aktuella undersökningsarbeten har beaktat de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Vidare kommer de att beaktas vid själva genomförandet av undersökningsarbetena.

4.2 Potentiell omgivningspåverkan, analys m.m.

4.2.1 Grumlande arbeten

Aktuella undersökningsarbeten kommer inte att innebära några grumlande arbeten av betydelse. Som angetts ovan kommer gripptagning och Cone Penetration Tests (CPT) inte i de mest konservativa beräkningarna att kunna orsaka sedimentspridning mer än någon meter från provtagningsplatsen.

Bolaget kan för att skapa sig en kunskap kring förekomst av fisk i området komma att fiska med bottentrål i det potentiella området för en vindkraftsetablering. Nyttjande av en bottentrål kan dock orsaka grumling. Ørsted åtar sig emellertid att samråda med respektive länsstyrelse inför planering och genomförande av fiskeundersökningar samt de yrkesfiskare som fiskar inom området avseende hur dessa arbeten bäst kan genomföras med minimal omgivningspåverkan. Det ska även noteras att aktuella undersökningar, dvs. fiske med bottentrål, endast kommer att ske om myndigheter m.fl. anser att det är relevant för framtagande av en miljöbedömning inför en ansökan om uppförande och drift av en vindkraftpark.

4.2.2 *Marinarkeologisk granskning samt underrättelse till yrkesfisket*

Ørsted kommer att låta marinarkeologisk expertis, om intresse finns, analysera undersökningsdata. Allt under förutsättning att informationen ska kunna hållas hemlig dock.

Bolaget kommer att hålla yrkesfiskare underrättade kring genomförandet av undersökningarna. Någon påverkan på yrkesfiskarnas verksamhet kan inte förutses. Det kan i sammanhanget noteras att det saknas laglig skyldighet att kompensera för en eventuell påverkan utanför svenskt territorium.

4.2.3 *Potentiell påverkan på tumlare*

Ørsted har i processen kring undersökningstillstånd för havsområdena benämnda Gotland, Öland och Skåne Havsvindparker mottagit frågor kring potentiell påverkan på tumlare från undersökningsarbetena. Med anledning härav begränsades arbetena med s.k. high frequency shallow bottom profiler (SBP) och utrustningen ultra-high resolution multichannel seismic (UHRS) i relation till de områden där förekomst av tumlare noterats, dvs. Natura 2000 områdena Hoburgs bank och Midsjöbankarna respektive Sydvästskånes utsjövatten. Bolaget föreslår nedan en likadan begränsning för sådana arbeten i närheten av dessa områden. Ramböll Sverige AB har på uppdrag av Ørsted tagit fram en promemoria kring dessa frågor, se Bilaga C. Ett villkorsförslag återfinns även i dessa delar i avsnitt 5 nedan (se villkorsförslag 6).

4.2.4 *Potentiell påverkan på fåglar*

Vad avser potentiell påverkan på fåglar (alfågel, ejder och tobisgrissla) är bedömningen att de aktuella undersökningarna inte riskerar att påverka dessa arterna. Detta i synnerhet eftersom undersökningarna kommer att genomföras långt från de utsjöbankar där dessa arter uppehåller sig.

5 **Förslag på villkor för ett undersökningstillstånd**

Med hänsyn till den tilltänkta verksamheten föreslår bolaget följande villkor för ansökta tillstånd.

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor, ska verksamheten utföras och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett eller åtagit sig i ansökan och i övriga handlingar i ärendet.
2. Sjöfartsverket ska informeras senast sex (6) veckor innan undersökningsarbeten påbörjas. Information om tid, position och kontaktuppgifter till den enhet som utför undersökningarna ska lämnas till Sjöfartsverket via e-post till ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen) för information till sjöfarten via ordinarie kontaktvägar.
3. Bolaget ska samråda med Sjöfartsverket och andra relevanta myndigheter om särskilt sjösäkerhetshöjande åtgärder behövs när arbetena sker i närheten av sjötrafiktäta

områden såsom riksintresseklassade farleder, djupvattenleder och trafikseparerings-system. Eventuella åtgärder ska bekostas av bolaget.

4. Kustbevakningen ska senast en vecka innan undersökningsarbeten påbörjas informeras om:
  - datum och tidpunkt för påbörjan av arbeten,
  - vilka åtgärder som avses utföras i enlighet med tillståndet under arbetsperioden,
  - vilket eller vilka fartyg samt vilka kommunikationskanaler som används vid varje tillfälle, och
  - datum och tidpunkt för planerat uppehåll i arbeten.

Om ett oplanerat uppehåll uppstår ska Kustbevakningen omedelbart kontaktas. Information om faktisk närvaro, dvs. tidsangivelse om faktisk ankomst och position för plats där verksamhet ska bedrivas, ska lämnas till Kustbevakningen två timmar före ankomst och två timmar före avgång från verksamhetspositionen. Kustbevakningen ska ges fortlöpande information om arbetets fortskridande såväl ur miljöhänseende som ur sjötrafiksynpunkt. Därutöver ska Kustbevakningen kontaktas om olja eller andra skadliga ämnen kommer ut i vattnet och när det finns överhängande fara för utsläpp eller andra olyckor. Informationen ska lämnas till Kustbevakningen via dess regionledningar.

Kontakt med Kustbevakningens ledningscentral ska ske via telefonnummer 0776-70 60 00 eller, i mindre brådskande ärenden, per e-post till Ic@kustbevakningen.se.

Bolaget och Kustbevakningen kan komma överens om andra villkor än de som anges ovan om Kustbevakningen anser det vara lämpligt. Underrättelse om sådan överenskommelse ska lämnas till Sveriges Geologiska Undersökning (SGU).

5. Till skydd för marina däggdjur i Natura 2000-området Sydvästkånes utsjövatten ska s.k. pingers användas innan de tekniska utrusningarna kallade high frequency shallow bottom profiler (SBP) och ultra-high resolution multichannel seismic (UHRS) används. S.k. mjuk igångsättning av utrustningen ska tillämpas. Under uppstart av undersökningsarbetena ska det finnas observatörer som spanar efter marina däggdjur för att säkerställa att inga marina däggdjur finns inom 300 meter till undersökningsfartygen vid uppstart. Ovannämnda åtgärder ska genomföras för samtliga undersökningsarbeten. Nyttjande av s.k. pingers ska emellertid endast ske inom Natura 2000-området.
6. Undersökningsarbeten bestående av nyttjande av parametriskt sedimentekolod och flerkanalig, seismisk utrustning, i ansökan benämnda high frequency shallow bottom profiler (SBP) och ultra-high resolution multichannel seismic (UHRS), ska inte ske längs ansökt undersökningskorridor benämnd S1 från augusti till april i de delar denna korridor befinner sig inom Natura 2000-området samt inom 2,2 km från områdets gräns.
7. Instrument eller annan utrustning får inte lämnas kvar efter undersökningstidens utgång. Utsläpp av olja och andra skadliga ämnen ska så långt möjligt undvikas. Dumpning av avfall i samband med arbetet får inte ske. Förlorad geoteknisk och geofysisk utrustning ska så långt möjligt och rimligt återhämtas.

8. Fiskeriorganisationerna Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO) och Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO) ska fortlöpande hållas informerade om när och var undersökningarna kommer att utföras så att fiske inte obehörigen hindras.

6 Åtgärder för att förebygga vattenförorening och intrång på sjöfart, fiske samt andra allmänna och enskilda intressen

Ørsted kommer endast att använda fartyg av hög standard och ingen förorening av vatten förväntas genom de geofysiska och geotekniska undersökningar som är tänkta att utföras. Ett meddelande till sjöfarten kommer att utfärdas innan några fartyg påbörjar de geofysiska och geotekniska undersökningarna, för att säkerställa att lokala fiskare, sjöfart och kommersiella fiskefartyg har fått tillräcklig information om de aktiviteter som är tänkt att bedrivas på platsen. Inga miljöeffekter förväntas eftersom antalet fartyg är begränsade, på platserna och endast finns på undersökningsplatserna under en begränsad tid.

7 Sökandens tekniska och ekonomiska förutsättningar för verksamheten

Verksamheten inom Ørsted har varit en föregångare inom havsbaserad vindkraft sedan starten på 1990-talet i Danmark och är nu en global marknadsledare inom verksamheten. Genom en integrerad affärsmodell är koncernens bolag engagerade i utveckling, konstruktion och drift samt ägande av havsbaserade vindkraftparker, främst i Storbritannien, Danmark och Tyskland, men med ytterligare projekt under tidig utveckling i både USA och Taiwan. Koncernen har byggt över 22 vindkraftparker med en aktuell installerad kapacitet på 3,8 GW, vilket är mer än två gånger så stort jämfört med bolagets närmaste konkurrent. Ytterligare sex projekt är under uppbyggnad, alla med måluppfyllelse senast i slutet av 2020.

Koncernen har en lång historia av 25 års genomförande av storskaliga byggprojekt, däribland den första havsbaserade vindkraftparken i världen (Vindeby, 1991, 5 MW), den första vindkraftparken i världen offshore att använda turbiner med megawattskala (Middelgrunden, 2001, 40 MW), den första storskaliga vindkraftparken i världen (Horns Rev 1, 2003, 160 MW), som en del av ett konsortium, där bolaget ägde 50 procent vid byggandetiden, den då största operativa vindkraftpark i världen offshore (London Array, 2013, 630 MW) och i september 2018 invigdes Walney Extension utanför Storbritannien med en total kapacitet om 659 MW.

Ørsted avser att behålla den ledande positionen inom havsbaserad vindkraft, genom bland annat vindkraftsprojektet Hornsea 1 (1218 MW installerad kapacitet och 1200 MW exportkapacitet), som bolaget nyligen har tagit investeringsbeslut på. Hornsea 1 är koncernens överlägset största investering, och när vindkraftparken är uppbyggd kommer den att bli världens största havsbaserade vindkraftpark när det gäller installerad kapacitet.

Sammantaget hade bolagets vindkraftsverksamhet i januari 2017 cirka 2000 personer som är anställda på heltid. Det stora antalet anställda gör det möjligt för bolaget att specialisera sig i större utsträckning och utveckla, konstruera och driva ett större antal vindkraftparker parallellt.

Ørsted ägs till mer än hälften av den danska staten.

Sammantaget visar det ovanstående att bolaget har de ekonomiska förutsättningarna att bedriva

8 Karta över området

Se bilaga A.

9 Övriga frågor

Ørsted hemställer att aktuell ansökan handläggs av näringsdepartementet och att regeringen inte uppdrar åt SGU att bereda ansökan. Detta eftersom aktuella undersökningsarbeten är desamma som kommer att genomföras i nu aktuella ansökningar om undersökningstillstånd för områdena för havsvindparkerna som bereds av näringsdepartementet – se ovan. Myndigheterna är således väl införstådda med ansökt verksamhet och potentiell omgivningspåverkan. Vidare har bolaget föreslagit villkor som överensstämmer med de villkor som SGU föreslagit ska meddelas i nämnda ärenden för undersökningstillstånd. Därmed torde det vara processekonomiskt och tidvinnande att departementet direkt skickar ut denna ansökan till myndigheterna utan att gå vägen via SGU.

Ørsted Wind Power A/S, genom

 Mikael Berglund
 (enligt uppdrag)

Bilagor

- A. Karta och s.k. GIS-filer med koordinater
- B. Teknisk beskrivning
- C. Promemoria Ramböll, december 2018, rörande potentiell påverkan på tumlare
- D. Promemoria Ramböll, september 2018, bemötande av synpunkter rörande ansökan om undersökningstillstånd
- E. Promemoria Ramböll, juli 2018, angående återkoppling på remissvar om tumlare, säl, fisk och Natura 2000